

תשובה 1

א. $x \subseteq y$	ב. $x \in y$	ג. $x \subseteq y$	ד. $x \in y$
ה. $x \subseteq y$	ו. $x \subseteq y$	ז. $x \subseteq y$	ח. שניהם.

תשובה 2

א. נכון. לפי הגדרת חיסור קבוצות $A - B = \{x \mid x \in A \text{ and } x \notin B\}$,
 ושוב לפי אותה הגדרה: $(A - B) - B = \{x \mid (x \in A \text{ and } x \notin B) \text{ and } x \notin B\}$
 וממשמעות המלה "וגם" ("and") זה שווה $\{x \mid x \in A \text{ and } x \notin B\}$
 כלומר $A - B$.

הוכחה אחרת: מהגדרת חיסור קבוצות והגדרת חיתוך קבוצות מובן כי:

$$(*) \quad (A - B) \cap B = \emptyset$$

ניעזר כעת בטענה שבשורה השנייה בראש עמ' 21 בספר:

$$A - B = A \Leftrightarrow A \cap B = \emptyset$$

כדי למנוע בלבול נרשום אותה מחדש כך:

$$(**) \quad X - Y = X \text{ אם ורק אם } X \cap Y = \emptyset$$

נציב $Y = B$, $X = A - B$

מנוסחה (*) למעלה נקבל ש- $X \cap Y = \emptyset$.

לכן, לפי טענה (**), $X - Y = X$, כלומר $(A - B) - B = A - B$.

ב. **נכון.** הוכחה: ניעזר שוב בטענה שבשורה השנייה בעמ' 21 בספר:

$$A - B = A \Leftrightarrow A \cap B = \emptyset$$

נציב $B - A$ במקום B :

$$(*) \quad A - (B - A) = A \Leftrightarrow A \cap (B - A) = \emptyset$$

מהגדרת חיתוך קבוצות יחד עם הגדרת הפרש קבוצות, מתקיים: $A \cap (B - A) = \emptyset$.

לכן מהשקילות (*) נקבל $A - (B - A) = A$.

אפשר להוכיח טענה זאת גם בדרכים אחרות, למשל בעזרת מושג המשלים, בדומה למה שנראה בפתרון שאלה 3.

ג. לא נכון: ראו החוברת "אוסף תרגילים פתורים", קבוצה 1 שאלה 2.

תשובה 3

א. נניח $X \oplus A = Y \oplus A$. נבצע בשני האגפים הפרש סימטרי עם A :

$$(X \oplus A) \oplus A = (Y \oplus A) \oplus A$$

לפי שאלה 1.22 ב (אסוציאטיביות) נקבל

$$X \oplus (A \oplus A) = Y \oplus (A \oplus A)$$

מהמשך סעיף ב' באותה שאלה, $A \oplus A = \emptyset$, ולכן קיבלנו:

$$X \oplus \emptyset = Y \oplus \emptyset$$

ולפי טענה אחרת באותו סעיף (הפרש סימטרי עם הקבוצה הריקה) קיבלנו

$$X = Y$$

הערה: הפרש סימטרי הוא פעולה חילופית (שוב 1.22),

לכן קיבלנו שנוכל לצמצם גם משמאל, כלומר: אם $A \oplus X = A \oplus Y$ אז $X = Y$.

ב. כיוון אחד (אם $A = B$) מידי משאלה 1.22: $A \oplus A = \emptyset$.

כיוון שני: אם $A \oplus B = \emptyset$ משמע $A \oplus B = A \oplus A$ (כי כאמור $A \oplus A = \emptyset$).

מכאן לפי כלל הצמצום משמאל שהוכחנו למעלה בסעיף א': $B = A$.

ג. אם $A = B'$, ניעזר בשאלה 2 בממ"ן זה ונקבל המבוקש (השלימו הפרטים):

כיוון שני: נובע מהכיוון הראשון בעזרת כלל הצמצום, בדומה לסעיף ב':

נניח $A \oplus B = U$. כאמור בכיוון הראשון של סעיף זה, $A \oplus A' = U$.

לכן $A \oplus B = A \oplus A'$. לפי כלל הצמצום מסעיף א': $B = A'$.

ד. כיוון אחד: אם $B = \emptyset$ אז $A \oplus B = A$ לפי שאלה 1.22 (הפרש סימטרי עם הקבוצה

הריקה). כיוון שני: נובע מהכיוון הראשון בעזרת כלל הצמצום, בדומה לסעיפים ב, ג.

תשובה 4

א. $B_n = \{n \cdot k \mid k \in \mathbb{N}^*\}$, משמע B_n היא קבוצת כל הכפולות של n .

$B_n \cap B_m$ היא אפוא קבוצת המספרים הטבעיים הגדולים מ-0, והמתחלקים הן ב- n והן ב- m :

$$B_n \cap B_m = \{nk \mid k \in \mathbb{N}^*\} \cap \{ms \mid s \in \mathbb{N}^*\}$$

מכאן, לפי הטענה שבהדרכה, נובע שכל אבר של $B_n \cap B_m$ מתחלק ב- $c(n, m)$. משמע:

$$B_n \cap B_m \subseteq B_{c(n, m)}$$

מצד שני, יהי $x \in B_{c(n, m)}$, משמע x מתחלק ב- $c(n, m)$.

$c(n, m)$ מתחלק הן ב- n והן ב- m . לכן x מתחלק הן ב- n והן ב- m . לפיכך

$$B_{c(n, m)} \subseteq B_n \cap B_m$$

משתי ההכלות: $B_n \cap B_m = B_{c(n, m)}$.

על תכונות הכפולה המשותפת המינימלית ראו

<http://mathworld.wolfram.com/LeastCommonMultiple.html>

http://en.wikipedia.org/wiki/Least_common_multiple

ב. נראה כי לכל $m \in \mathbb{N}^*$, m אינו שייך לחיתוך הנ"ל. יהי $m \in \mathbb{N}^*$.

מהגדרת B_m , כל אברי B_m גדולים או שווים m . מובן אפוא כי $m \notin B_{m+1}$.

לפיכך m אינו שייך לחיתוך כל ה- B_n -ים.

ג. קבוצה זו היא קבוצת המספרים הראשוניים. נוכיח זאת:

כיוון אחד: יהי $n \in \mathbb{N}^*$ מספר שאינו ראשוני, נוכיח כי $D_n = \emptyset$.

יהי $x \in D_n$, נראה שלא ייתכן x כזה:

ההנחה ש- n ראשוני פירושה שקיימים $m, k \in \mathbb{N}^*$, $1 < m, k < n$, כך ש- $n = km$.

מכיון ש- n מתחלק ב- m , כל מספר המתחלק ב- n מתחלק ב- m . בפרט $x \in B_m$.

מכיון ש- $1 < m < n$ אז מהגדרת D_n נקבל כי $x \notin D_n$, בסתירה להנחה.

הראינו ש- D_n ריקה עבור כל n שאינו ראשוני.

מצד שני, אם n ראשוני, נראה כי $n \in D_n$ ולכן בפרט $D_n \neq \emptyset$:

לכל $n \in \mathbb{N}^*$ מתקיים $n \in B_n$.

אם n ראשוני, אז לכל m טבעי המקיים $1 < m < n$, אינו מתחלק ב- m , ולכן $n \notin B_m$. מהגדרת D_n נקבל אפוא כי $n \in D_n$, ולכן D_n אינה ריקה.

משני הכיוונים יחד, הראינו שקבוצת ערכי n עבורם $D_n \neq \emptyset$ היא קבוצת המספרים הראשוניים.